

ජාතික මෝස්තර මධ්‍යස්ථානය - 2012

1. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

1.1 තත්ත්වගණනය කළ මතය

මෙම වාර්තාවේ 1.2 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණුවලින් වන බලපෑම හැර, මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලින් 2012 දෙසැම්බර් 31 දිනට ජාතික මෝස්තර මධ්‍යස්ථානයේ මූල්‍ය තත්ත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය ක්‍රියාකාරීත්වය හා මුදල් ප්‍රවාහ කුඩා හා මධ්‍යම පරිමානයේ ව්‍යාපාර ආයතන සඳහා වූ ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව සත්‍ය හා සාධාරණ තත්ත්වයක් පිළිබිඹු කරන බව මා දරන්නාවූ මතය වේ.

1.2 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ අදහස් දැක්වීම

1.2.1 නොසැසඳූ පාලන ගිණුම්

2012 දෙසැම්බර් 31 දිනට මධ්‍යස්ථානයේ සේවක ණය අරමුදල් ගිණුමේ ශේෂය කේවල ණය ගිණුම අනුව රු.4,365,469 ක් වූ අතර කේවල ණය ලේඛනය අනුව එය රු.4,316,590 ක් වූයෙන් රු.48,879 ක වෙනසක් නිරීක්ෂණය විය.

1.2.2 අවිනිශ්චිත ගිණුම්

මධ්‍යස්ථානයේ වෙළඳ හා වෙනත් ලැබීම් ගිණුම යටතේ දැක්වෙන අවිනිශ්චිත ගිණුමේ ශේෂය වූ රු.22,079 ක් සහ වෙළඳ හා වෙනත් ගෙවීම් ගිණුම යටතේ දැක්වෙන අවිනිශ්චිත ගිණුමේ ශේෂය වූ රු.456,382 ක් වසර 05 ක සිට ඉදිරියට ගෙන විත් තිබුණද එය හඳුනාගෙන සැසඳීම් කිරීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.

1.2.3 ලැබිය යුතු හා ගෙවිය යුතු ගිණුම්

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

- (අ) කාල විශ්ලේෂණය අනුව, වසර දෙකට වැඩි වසර 05 ට අඩු හා වසර 05 කට වැඩි පැරණි උපවිත වියදම් පිළිවෙලින් රු.590,901 ක් හා රු.226,938 ක් නිරවුල් කිරීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.
- (ආ) මධ්‍යස්ථානය විසින් ඉදිරිපත් කර තිබූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව, සමාලෝචිත වර්ෂයේ අවසන් දිනට වෙළඳ හා අනෙකුත් ලැබිය යුතු ගිණුම්වල එකතුව රු.9,843,064 ක් වූ අතර ඉන් රු.1,271,743 ක් වසර 05 ක් ඉක්ම වූ ශේෂ විය.
- (ඇ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ අවසන් දිනට මධ්‍යස්ථානයේ වෙළඳ හා අනෙකුත් ගෙවිය යුතු ගිණුම්වල එකතුව රු.2,584,412 ක් වූ අතර ඉන් රු.935,037 ක් වසර 5 ක් ඉකුත් වූ ශේෂ විය.

1.2.4 විගණනය සඳහා සාක්ෂි නොවීම

මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දක්වා තිබුණු පහත සඳහන් විෂයයන් ඉදිරියෙන් දක්වා ඇති සාක්ෂි විගණනයට ඉදිරිපත් නොකෙරුණි.

විෂයය	වටිනාකම	ඉදිරිපත් නොකළ සාක්ෂි
-----	-----	-----
	රු.	
(අ) ස්ථාවර වත්කම්	26,821,575	(i) ස්ථාවර වත්කම් ලේඛණය (ii) සමීක්ෂණ මණ්ඩල වාර්තා (iii) හිමිකම් ඔප්පු
(ආ) ණය ගැතියන්	5,622,119	ශේෂ සනාථ කිරීම්
(ඇ) ණය හිමියන්	3,040,794	- එම -

2.2.5 නීති, රීති, රෙගුලාසි හා කළමනාකරණ තීරණවලට අනුකූල නොවීම

විගණනයේදී නිරීක්ෂණය වූ අනුකූල නොවීම් පහත දැක්වේ.

නීති, රීති හා රෙගුලාසි යනාදියට යොමුව -----	අනුකූල නොවීම -----
(අ) 2002 නොවැම්බර් 28 දිනැති අංක අයිඒඅයි/2002/02 දරන භාණ්ඩාගාර චක්‍රලේඛය.	පරිගණක, පරිගණක උපාංග හා මෘදුකාංග සඳහා ලේඛනයක් නඩත්තු කර නොතිබුණි.
(ආ) 2003 ජුනි 02 දිනැති අංක පීර්ඩ්/12 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර චක්‍රලේඛයේ 6.5.1 වගන්තිය	සමාලෝචිත වර්ෂයට අදාළ මූල්‍ය ප්‍රකාශන හා කෙටුම්පත් වාර්ෂික වාර්තාව අදාළ වර්ෂය ඉකුත් වී දින 60 ක් ඇතුළත විගණකාධිපතිවරයාට ඉදිරිපත් කළ යුතු වුවත්, මූල්‍ය ප්‍රකාශන පමණක් 2013 අප්‍රේල් 26 දින ඉදිරිපත් කර තිබුණි.

2. මූල්‍ය සමාලෝචනය

2.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා ඉදිරිපත් කර ඇති මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව, මධ්‍යස්ථානයේ සමස්ත වැඩ කටයුතුවල මූල්‍ය ප්‍රතිඵලය පුනරාවර්තන වියදම් සඳහා රජයෙන් ලැබුණු රු.36,358,000 ක පුනරාවර්තන ප්‍රදාන ගණන් ගැනීමෙන් පසු රු.3,636,112 ක ශුද්ධ උනතාවයක් වූ අතර , ඊට අනුරූපීව ඉකුත් වර්ෂයේ රජයෙන් ලද රු.36,621,000 ක පුනරාවර්තන ප්‍රදාන ගණන් ගත් පසු උනතාවය රු.922,194 ක් වූයෙන් මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයේ රු.2,713,918 ක තවදුරටත් පිරිහීමක් නිරීක්ෂණය විය . කෙසේ වෙතත්, රජයේ පුනරාවර්තන ප්‍රදාන ගණන් නොගත්තේ නම් සමාලෝචිත වර්ෂයේ මෙහෙයුම් උනතාවය රු.39,994,112 ක් වන අතර ඊට අනුරූපීව ඉකුත් වර්ෂයේ ශුද්ධ උනතාවය රු.37,543,194 ක් විය.

ඉකුත් වර්ෂයට සාපේක්ෂව පෞද්ගලික පඩිනඩි රු.2,197,237 කින් හෙවත් සියයට 8.5 කින්ද, වෙනත් වියදම් රු.1,018,792 කින් හෙවත් සියයට 65 කින්ද වැඩි වී තිබීම මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයේ පිරිහීමට ප්‍රධාන වශයෙන් බලපා තිබුණි.

3. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

3.1 කාර්ය සාධනය

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

(අ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දිනට මොරටුව හා නත්තරම්පොත ව්‍යාපෘතියෙන් නිපදවන ලද නව මෝස්තර හා නව නිර්මාණ ගණන 672 ක් වූ අතර, ඉන් 381 ක් වැඩිහල වෙත භාරදී තිබුණි. භාරදෙන ලද නිර්මාණ අතර ශිල්පීන්ගේ අවශ්‍යතා සඳහා වූ නිර්මාණ 205 ක් ද, ග්‍රැප්‍රික් මෝස්තර 86 ක්ද විය. ඉකුත් වර්ෂයේ නිපදවූ නව මෝස්තර හා නව නිර්මාණ ගණන 679 ක් සහ මෝස්තර සාම්පල් 321 ක් වූ අතර ඒ හා සැසඳීමේදී සමාලෝචිත වර්ෂයේ මෝස්තර හා නව නිර්මාණ සියයට 1 කින් අඩු වී තිබුණි. තවද මෙම මෝස්තර නිර්මාණ සියල්ල ශිල්පීන් අතරට ගෙනයාම සඳහා ප්‍රමාණවත් වැඩ පිළිවෙලක් ජාතික ශිල්ප සභාව සමඟ ඇතිකර ගෙන නොතිබුණි. මධ්‍යස්ථානයට අයත් මෝස්තරකරුවන් 10 දෙනෙකු සිටින අතර, එක් නිර්මාණකරුවෙකු මසක් තුළ අවම වශයෙන් මෝස්තර 05 ක් නිර්මාණය කළයුතු බවට ඉලක්කයන් ලබා දී තිබූ නමුත් එම ප්‍රමාණය සපුරාලීමට මෝස්තරකරුවන් තිදෙනෙකු අසමත් වී තිබුණි. එසේම මෙම නිර්මාණවලින් කොපමණ ප්‍රමාණයක් ප්‍රචලිත කිරීම සඳහා ශිල්පීන් අතරට ගෙන ගොස් තිබුණේද, කොපමණ ප්‍රමාණයක් ශිල්පීන් අතර ජනප්‍රිය වී තිබුණේද යන්න පිළිබඳ පසු විපරමක් කිරීම සඳහා ක්‍රමවේදයන් හඳුනාගෙන නොතිබුණි. මේ නිසා නිර්මාණය කරන ලද නව මෝස්තර කොතරම් ප්‍රමාණයක් ඵලදායක වූවාද යන්න ගැටළු සහගත විය.

(ආ) වාර්ෂික ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම අනුව ඉලක්කගත කර තිබූ වැඩසටහන් අතරින් වැඩසටහන් 03 ක් ඉටුකරගැනීමට අපොහොසත්ව තිබූ අතර, ඉතිරි වැඩසටහන් 2 ක් ලබාගෙන තිබුණු ප්‍රගතිය සියයට 20 ක් හා සියයට 40 ක් විය. විස්තර පහත දැක්වේ.

ක්‍රියාකාරකම්	2012 වර්ෂයේ අපේක්ෂිත ඉලක්කය	2012 දෙසැම්බර් 31 දිනට ලභාකර ගත් ඉලක්කය	ලභාකර ගත් ප්‍රගතියේ ප්‍රතිශතය
-----	-----	-----	-----
	ඒකක	ඒකක	%
<u>පුනරාවර්තන ක්‍රියාකාරකම්</u>			
<u>පුහුණුකරුවන් පුහුණු කිරීම</u>			
නව නිර්මාණ පුහුණු වැඩ සටහන් ගණන	10	02	20
සහභාගි වූ සංඛ්‍යාව	150	29	19
<u>මෝස්තර සංවර්ධනය සඳහා පුහුණුව හා තාක්ෂණය ලබා දීම</u>			
උසස් ජාතික මෝස්තර ඩිප්ලෝමා	60	0	0
ජාතික මෝස්තර අන්තර් ඩිප්ලෝමා (දෙවන වසර)	30	0	0
<u>නව මෝස්තර සඳහා වෙළඳපල පහසුකම් ලබාදීම</u>			
ප්‍රදර්ශනය කිරීමට යෝජිත අත්කම් නිර්මාණ ගණන	385	0	0
සහභාගි වූ අත්කම් නිර්මාණ ශිල්පීන් ගණන	300	0	0
සහභාගි වූ සාමාන්‍ය ජනතාව	6000	0	0
ගැණුම් හා විකුණුම් කරුවන්ගේ රැස්වීම් ගණන	01	0	0
ප්‍රතිලාභ ලබන ගණන	50	0	0
සංචාරකයින් පදනම් කර ගත් ප්‍රදර්ශන කුටි ගණන	02	0	0
මෝස්තර වෙළඳපල පහසුකම් සැපයීම	30	12	40

(ඇ) ක්‍රියාකාරී සැලැස්මට අනුව, 2012 වර්ෂයේ ක්ෂේත්‍ර 09 කට අදාළ කාල වකවානු තුළ සිදුකිරීමට ඉලක්ක කර තිබූ පුහුණු වැඩසටහන් සැලසුම් කර තිබූ පරිදි ඉටු කර නොතිබුණි.

3.2 කළමනාකරණ අකාර්යක්ෂමතා

නව ප්‍රදර්ශනාගාරය - බත්තරමුල්ල

මධ්‍යස්ථානයේ ප්‍රදර්ශනාගාරය තුළින් නව මෝස්තර ප්‍රවලිත කිරීම ක්‍රියාකාරී සැලැස්මට අනුව සපුරාගත යුතු මූලික අරමුණක් වුවද, ප්‍රදර්ශනාගාරය සමාලෝචිත වර්ෂයේ වසාදැමීම තුළින් එම අරමුණු ඉටුකර ගැනීමට අපොහොසත් වී තිබුණි. විස්තර පහත දැක්වේ.

(අ) 2011 වර්ෂයේ ආරම්භ කරන ලද නව ප්‍රදර්ශනාගාරය 2012 අගෝස්තු මාසයේ සිට වසා දමා තිබුණි. 2012 අගෝස්තු සිට ඔක්තෝබර් දක්වා මසකට රු.80,000 බැගින් කුලිය රු.240,000 ක්ද, ආරක්ෂක වියදම් සඳහා රු.324,612 ක්ද, අනෙකුත් වියදම් සඳහා රු.38,104 ක් වශයෙන් එකතුව රු. 602,716 ක් හා 2011 වර්ෂය තුළ ප්‍රදර්ශනාගාරයේ මූලික කටයුතු වෙනුවෙන් වැයකළ රු.2,280,911 ක මුදල නිෂ්ඵල වියදමක් වී තිබුණි.

(ආ) පෞද්ගලික ආයතනයකින් 2011 සැප්තැම්බර් මස මිලදී ගෙන සවිකර තිබුණු රු.998,400 ක ඉන්වෙන්ට්‍රි භාණ්ඩ ප්‍රදර්ශනාගාරය වසාදැමීමෙන් පසුව ප්‍රධාන කාර්යාලයේ තැනින් තැන දමා තිබුණු අතර 2013 ඔක්තෝබර් 03 දක්වා එම භාණ්ඩ ප්‍රයෝජනයට නොගෙන නිෂ්ක්‍රීයව පැවතුණි.

(ඇ) නත්තරන්පොත ශාඛාවෙන් ප්‍රදර්ශනාගාරය වෙත යැවීම සඳහා 2012 අප්‍රේල් මස එවන ලද රු.250,024 ක් වටිනා සාම්පල් අයිතම් 338 ක් ප්‍රධාන කාර්යාලයේ තැනින් තැන තබා

තිබුණු අතර එම සාම්පල්වලින් කොටසක් 2012 දෙසැම්බර් 31 දින වන විටත් ප්‍රධාන කාර්යාලයේ නිෂ්ක්‍රීයව තිබුණි.

3.3 නිෂ්ක්‍රීය හා ඌන උපයෝජිත වත්කම්

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

- (අ) මධ්‍යස්ථානය වෙත පවරන ලද මධ්‍යම පළාත් කුඩා කර්මාන්ත දෙපාර්තමේන්තුව විසින් ඉදිකරන ලද ප්‍රදර්ශනාගාරය හා වර්ග අඩි 1018 ක් වූ රු.ලක්ෂ 11 ක් වටිනා ගොඩනැගිලි හා යන්ත්‍ර උපකරණ කිසිදු ප්‍රයෝජනයකට නොගෙන නිෂ්ක්‍රීයව තිබුණි.
- (ආ) මධ්‍යස්ථානය හා ලංකා සංචාරක මණ්ඩලය එක්ව රු.68,470,615 ක් වැය කර නත්තරම්පොත කලාපුර ගම්මානයේ පොදු පහසුකම් මධ්‍යස්ථානයක් හා ගිමන්හලක් ඉදිකර ඒ සඳහා යන්ත්‍ර මිලදී ගෙන ශිල්ප සම්පත්කට භාර දී තිබුණ ද, වසර 03 ක කාලයක සිට ඒවා නිෂ්ක්‍රීයව පැවතුණි.
- (ඇ) කලාපුර ගම්මානයේ පොදු පහසුකම් මධ්‍යස්ථානයේ රථගාල , ක්‍රීඩාංගනය හා පැතිබැම්ම ඉදිකිරීම සඳහා රු.1,008,576 ක මුදලක් ගෙවා තිබුණද, මෙම භූමිය කිසිදු ප්‍රයෝජනයකට නොගෙන නිෂ්ක්‍රීයව තිබුණි. රථගාල හා ක්‍රීඩාංගනය අසල ඉදිකර තිබූ පැතිබැම්ම අඩි 20 ක් පමණ ප්‍රමාණයක් කැඩීගොස් වසර තුනක කාලයක් ගත වී තිබුණත්, එය යථා තත්ත්වයට පත්කර නොතිබුණි.
- (ඈ) උපදේශකයකු පත් නොකිරීම නිසා පොදු පහසුකම් මධ්‍යස්ථානයේ සම්භාණ්ඩ අංශයේ රු. ලක්ෂ 50 ක් වටිනා යන්ත්‍ර සූත්‍ර, වසර දෙකක පමණ කාලයක් නිෂ්ක්‍රීයව හා ඌන උපයෝජිතව පැවතුණි.
- (ඉ) නත්තරම්පොත ශාඛාවේ රසායනාගාරය භාරව කටයුතු කළ නිලධාරියා 2010 වර්ෂය ආරම්භයේදී විදේශගත වී තිබූ අතර, එම නිලධාරියා විසින් රසායනාගාරයේ ඉන්වෙන්ට්‍රි භාණ්ඩ කිසිවක් භාර දීමට කටයුතු කර නොතිබුණි. තොග ලේඛන සටහන් අනුව රසායනාගාරයේ රු.145,089 ක් වූ ඉන්වෙන්ට්‍රි භාණ්ඩ 79 ක් හා රු.47,074 ක් වූ රසායන ද්‍රව්‍ය 48 ක් 2010 වසරේ ආරම්භයේ සිටම නිෂ්ක්‍රීයව පැවතුණි.

3.4 කාර්ය මණ්ඩල පරිපාලනය

මධ්‍යස්ථානයේ 2012 වර්ෂයට අදාළ කාර්ය මණ්ඩලය පිළිබඳ විස්තර පහත දැක්වේ.

සේවක වර්ගය	අනුමත	තථ්‍ය	පුරප්පාඩු
-----	-----	-----	-----
විධායක	01	01	-
මධ්‍යම	18	09	09
ද්විතීයික	39	24	15
ප්‍රාථමික	46	35	11
	----	----	---
	104	69	35
	=====	=====	=====

මධ්‍යම මට්ටමේ පුරප්පාඩු 09 ක් හා ද්විතීයික මට්ටමේ පුරප්පාඩු 15 ක් පිරවීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.

4. ගිණුම් කටයුතුභාවය සහ යහපාලනය

4.1 ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම

මධ්‍යස්ථානය විසින් සමාලෝචිත වර්ෂය වෙනුවෙන් ක්‍රියාකාරී සැලැස්මක් සකස් කර තිබුණු නමුත් අපේක්ෂිත අරමුණු කරා ලඟාවීමට අපොහොසත් වී තිබුණි. ඉලක්ක ගත කළ සමහර පුහුණු වැඩසටහන් කිසිසේත්ම ඉටුකර ගෙන නොතිබුණි.

4.2 ප්‍රසම්පාදන සැලැස්ම

මධ්‍යස්ථානය විසින් 2012 වර්ෂය වෙනුවෙන් ප්‍රසම්පාදන සැලැස්මක් සකස්කර ඉදිරිපත් කර තිබුණද, එය රාජ්‍ය අයවැය වක්‍රලේඛ පරිදි මධ්‍යස්ථානයේ ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම පදනම් කරගෙන ප්‍රසම්පාදන සැලැස්ම සකස් කර නොතිබුණි.

4.3 අයවැය ලේඛනමය පාලනය

අයවැයගත සහ තථ්‍ය ආදායම් හා වියදම් අතර සැලකිය යුතු විචලනයන් නිරීක්ෂණය වූයෙන්, අයවැය ලේඛනය ඵලදායී කළමනාකරණ පාලන කාරකයක් ලෙස උපයෝගී කර ගෙන නොතිබුණි.

4.4 අභ්‍යන්තර විගණනය

2012 වර්ෂය වෙනුවෙන් අභ්‍යන්තර විගණන වැඩ සටහනක් සැලසුම් කර තිබුණද, සැලසුම අනුව විගණන කටයුතු සිදු කර නොතිබුණි.

5. පද්ධති හා පාලනයන්

විගණනයේදී නිරීක්ෂණය වූ පද්ධති හා පාලන අඩුපාඩු පිළිබඳව වරින්වර මධ්‍යස්ථානයේ සභාපතිවරයා දැනුවත් කරන ලදී. පහත සඳහන් පාලන ක්ෂේත්‍රයන් කෙරෙහි විශේෂ අවධානය යොමු විය යුතුය.

- (අ) ගිණුම්කරණය
- (ආ) ලැබිය යුතු හා ගෙවිය යුතු ශේෂ
- (ඇ) වත්කම් පාලනය
- (ඈ) අයවැය පාලනය
- (ඉ) පුහුණු වැඩ සටහන් පැවැත්වීම

